

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

בפני כב' השופט מיכאל תמיר

תובעת
אריאל ירוזולימסקי
ע"י ב"כ עו"ד מתן שוק

נגד

נתבעת
ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד אשר אקסלרד

פסק דין

- 1
- 2 1. פסק הדין ניתן בתביעה על סך 420,000 ₪ שהגיש התובע, מר אריאל ירוזולימסקי נגד הנתבעת,
- 3 ישראל פוסט - מדיה ופרסום בע"מ.
- 4
- 5 2. התובע הוא צלם עיתונות שעבד בין השנים 1999-2010 בחברת ג'רוזלם פוסט בע"מ (להלן
- 6 "הג'רוזלם פוסט") העוסקת בין היתר בהוצאה לאור של עיתונים בשפה האנגלית והצרפתית.
- 7 הנתבעת היא חברה בת של הג'רוזלם פוסט העוסקת משנת 2007 בהוצאה לאור של חינמון יומי
- 8 בשפה העברית.
- 9
- 10 טענות התובע בכתב התביעה
- 11
- 12 3. בהמלצת עורך הג'רוזלם פוסט, פנה עורך הנתבעת אל התובע וביקש לעשות שימוש בצילומיו של
- 13 התובע בתשלום. התובע נתן את הסכמתו לשימוש הנ"ל. ביוני 2010 פוטר התובע מעבודתו
- 14 בג'רוזלם פוסט, ובסמוך לאחר פיטוריו נודע לו במהלך חודש יולי 2010 עשתה הנתבעת שימוש
- 15 בתמונה שצילם מבלי לתת לו קרדיט על הצילום ותוך מתן הקרדיט על התמונה לגורם אחר.
- 16 בעקבות זאת החליט התובע לבדוק האם היו מקרים דומים אחרים שבהם עשתה הנתבעת
- 17 שימוש בתמונות שצילם ללא מתן קרדיט, ומבדיקה שביצעה עלה כי בין החודשים יולי 2010
- 18 לפברואר 2011 פרסמה הנתבעת 32 צילומים שצילם התובע מבלי לתת לו קרדיט, וכי על מרבית
- 19 הצילומים אף מופיע קרדיט לגורמים אחרים.
- 20
- 21 4. התובע טוען כי הוא זכאי לקבל מהנתבעת את הסכומים הבאים: (1) פיצוי בסך של 320,000 ₪
- 22 בגין הפרת זכותו המוסרית של התובע ב- 32 תמונות שצילם שאותם פרסמה הנתבעת מבלי לתת
- 23 קרדיט לתובע; (2) פיצוי בסך של 200,000 ₪ בגין פגיעה במוניטין של התובע כצלם עיתונות
- 24 מוערך; ו- (3) פיצוי בסך של 150,000 ₪ בגין עוגמת הנפש שנגרמה לתובע. יחד עם זאת צוין כי
- 25 מטעמי אגרה בלבד מעמיד התובע את סכום התביעה על 420,000 ₪.
- 26

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

טענות הנתבעת בכתב ההגנה

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

5. התביעה נגועה בשיהוי היוצר מניעות, שכן שתיקתו של התובע והימנעותו מלנקוט עמדה או מעשה בסמוך לפרסומים יוצרת מצג שלפיו הוא ויתר על זכויותיו.

6. מדובר בתביעה חסרת תום לב, שהוגשה מטעמים טקטיים ותוך שימוש לרעה בהליכים כדי להוות משקל נגד לתביעתה של הג'רוזלם פוסט (חברת האם של הנתבעת) נגד התובע המתנהלת בבית המשפט המחוזי בירושלים. בתביעה זו שהוגשה ביום 9.1.11 עתרה הג'רוזלם פוסט בין היתר לחייב את התובע להעביר לידיה את כל הצילומים שצילם במהלך שנות העסקתו בג'רוזלם פוסט הנמצאים בחזקתו או בשליטתו, וזאת לאחר שהתובע סירב לבקשותיה של הג'רוזלם פוסט למסור לה את הצילומים.

7. בסעיף 7(ה) להסכם ההעסקה של התובע בג'רוזלם פוסט מיום 25.4.99 (להלן: "הסכם ההעסקה") נקבע כי "מוסכם וברור שכל הצילומים שיבוצעו על ידי העובד הינם רכוש החברה כאשר התשלילים (נגטיב) יישארו רכוש העובד". כמו כן נקבע בסעיף 14(ב) להסכם כי כל המצאה או רעיון שיגלה העובד במשך תקופת עבודתו בחברה ייחשב כרכוש של החברה ויהיה שייך לה, והחברה תהיה רשאית לנהוג כרצונה ולרשום את המצאה או הרעיון על שמה. לפיכך והיות שהתמונות צולמו בעת שהתובע עבד בג'רוזלם פוסט, אין לתובע כל זכות בתמונות שהן רכוש הקנייני של הג'רוזלם פוסט לפי ההסכם ולפי סעיף 34 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 (להלן: "חוק זכות יוצרים" או "החוק"). לנוכח העובדה שקיימים קשרים עסקיים בין הג'רוזלם פוסט לבין הנתבעת, ומאחר שלנתבעת ישנה גישה ישירה לארכיון הג'רוזלם פוסט באמצעות קו תקשורת ישיר, הרי שכל שימוש שעשתה הנתבעת בצילומים של התובע נעשה אגב מתן זכות שימוש או הרשאה של הג'רוזלם פוסט שהיא בעלת הזכויות בצילומים.

8. פרסום הצילומים ללא אזכור שמו של התובע נבע ממחדלי התובע עצמו שוויתר בהתנהגותו על הזכות לקבלת קרדיטים. הנתבעת הקפידה לתת לתובע קרדיט על צילומים שהתובע ציין לגביהם במחשבי הג'רוזלם פוסט כי הוא זה שצילם אותם. מאחר שהצילומים שייכים לג'רוזלם פוסט, פרסומם ללא שמו של התובע אינו מהווה הפרה אלא פעולה סבירה בנסיבות העניין. הנתבעת פעלה בתום לב ולכן אין לחייבה בתשלום פיצוי כלשהו לתובע. כמו כן עומדת לנתבעת ההגנה של שימוש הוגן לפי סעיף 19(א) לחוק זכות יוצרים הקובע בין היתר כי שימוש הוגן מותר למטרה של דיווח עיתונאי.

9. ככל שהתובע זכאי לפיצוי סטטוטורי כלשהו, יש לקבוע את סכום הפיצוי לפי השיקולים המפורטים בסעיף 56(ג) לחוק זכות יוצרים. בין היתר יש לבחון מהו הנזק הממשי שנגרם,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

1 ובענייננו לא נגרם לתובע כל נזק ממשי. גם לעניין מספר ההפרות, המבחן הקובע אינו מספר
2 האקטים המפרים אלא סוג הזכות שנפגעה, ובענייננו מדובר ב"מסכת אחת של מעשים" שיש
3 לראותם לפי סעיף 56(ג) לחוק כהפרה אחת. אם נגרם לתובע נזק כלשהו הרי שהוא מזערי, ויש
4 לקבוע את סכום הפיצוי בהתאם.

טענות התובע בכתב התשובה

7
8 10. אין בסיס לטענת הנתבעת בדבר שיהוי, מניעות והעדר עילה. התביעה הוגשה 14 יום לאחר
9 פרסום הצילום האחרון ובסמוך לאחר שנודע לתובע על היקף מעשי ההפרה. שאלת הבעלות
10 בצילומים אינה רלוונטית, שכן התביעה הוגשה אך ורק בגין הפרת זכותו המוסרית של התובע.
11 הגנת השימוש ההוגן אינה חלה על גורם שהפר את זכותו המוסרית של יוצר היצירה ולא דאג
12 לתת לו קרדיט בהיקף ומידה הנהוגים בנסיבות העניין. התובע לא ויתר על זכותו לקבלת
13 קרדיט, ולא מדובר בענייננו במסכת אחת של מעשים אלא באירועים נפרדים.

תיקון כתב ההגנה ותגובת התובע

14
15
16
17 11. לאחר הגשת כתב התשובה הגישה הנתבעת בקשה לתקן את כתב ההגנה ולכלול בו טענה נוספת.
18 לטענת הנתבעת, מבדיקה שנערכה בסמוך לפני הגשת הבקשה התברר כי אחת התמונות
19 המוזכרות בתצהיר עדותו הראשית של התובע (פריט 30 בסעיף 17 לתצהיר) כלל לא צולמה על
20 ידי התובע אלא על ידי מר אלוני מור, ויש בכך כדי להטיל צל כבד על מהימנות יתר טענותיו של
21 התובע ולהעיד על חוסר תום ליבו בהגשת התביעה.

22
23 12. התובע הגיש תגובה לבקשה שבה צוין כי הנתבעת אינה מפרטת מדוע מצאה לנכון לערוך את
24 הבדיקה רק ערב ישיבת ההוכחות בתיק, אינה מצרפת תצהיר של מר אלוני ואף אינה טורחת
25 לצרף את הצילום המקורי. כן נטען כי התובע שב ובדק את צילום מספר 30 והוא סבור כי מדובר
26 בצילום שלו שעבר עיבוד ועריכה, אך מאחר שלתובע חשוב לקדם את ההליכים בתיק, הוא
27 מסכים לוותר על טענתו בדבר הפרת הזכות המוסרית בצילום מספר 30.

28
29 13. בדיון קדם משפט שהתקיים במעמד הצדדים קיבל בית המשפט את הבקשה לתיקון כתב
30 ההגנה, וקבע כי אפשר יהיה להתייחס לעניין ההוצאות בסיכומים. ב"כ התובע הודיע לבית
31 המשפט כי למרות תיקון כתב ההגנה, כתב התביעה יישאר כפי שהוא.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

תצהירים, דיון הוכחות וסיכומים

- 1
2
3 14. התובע הגיש תצהיר עדות ראשית, ומטעם הנתבעת הוגש תצהירו של מר גולן בר יוסף, עורך
4 ראשי של הנתבעת.
5
6 15. התובע הצהיר כי לאחר הקמתה של הנתבעת ולבקשתו של עורך הגירוזלם פוסט, דיוויד
7 הורוביץ, העביר צילומים שצילם לגירוזלם פוסט גם לנתבעת בתמורה לתמלוגים, אך במהלך
8 שנת 2009 הופסק תשלום התמלוגים והתובע חדל להעביר צילומים לנתבעת. כמו כן הצהיר
9 התובע כי בניגוד לתנאי הסכם ההעסקה, דרשה ממנו הגירוזלם פוסט להעביר לידיה את כל
10 התשלילים של הצילומים שצולמו במהלך תקופת עבודתו, ומשסירב לעשות זאת, פוטר
11 מהגירוזלם פוסט בחודש אפריל 2010 לאחר 11 שנות עבודה. התובע חזר בתצהירו על טענותיו
12 בעניין צילומים שפרסמה הנתבעת מבלי לתת לו קרדיט ולעיתים תוך מתן קרדיט שגוי לצלמים
13 אחרים. בהמשך הצהיר התובע כי בהליך שבפנינו הועברה לנתבעת בקשה להודאה בעובדות, אך
14 היא סירבה להודות כי התובע הוא זה שצילם את התמונות, וטענה כי איננה יודעת מי צילם
15 אותן. לפיכך נטען כי יש לחייב את הנתבעת בתשלום ההוצאות הנדרשות לצורך הוכחת עובדה
16 זו ללא כל קשר לתוצאות ההליך. עוד הוצהר כי התובע מעולם לא וויתר על זכותו לקבל קרדיט
17 על הצילומים, והנתבעת לא ציינה על סמך מה היא מבססת טענה זו. כמו כן הצהיר התובע שאין
18 בסיס לטענת הנתבעת כי מדובר במסכת אחת של מעשים, היות שמדובר בצילומים המתארים
19 אובייקטים שונים שצולמו בזמנים שונים בין שנת 2003 לשנת 2010 ופורסמו בהזדמנויות שונות
20 בין החודשים יולי 2010 לפברואר 2011. לקראת סוף התצהיר תיאר התובע את עוגמת הנפש
21 הרבה שנגרמה לו בעקבות הפרת זכויותיו.
22
23 16. מר גולן בר יוסף חזר על טענות הנתבעת בכתב ההגנה וכן הצהיר כי במועד ההתקשרות של
24 הנתבעת עם התובע, לא הייתה ידועה לעורכי הנתבעת העובדה שהתמונות הן קניינה של
25 הגירוזלם פוסט, והתובע ניצל פער מידע זה לטובתו. מהתצהיר עולה כי נוהל העבודה היה שמר
26 בר יוסף פנה אל התובע מעת לעת בבקשה לקבל תמונה בנושא מסוים, והתובע דאג לחפש אותה
27 במאגרי התמונות שברשותו או לצלם אותה במיוחד, כשכל התמונות צולמו באמצעות ציוד
28 שקיבל התובע מהגירוזלם פוסט. לפי תצהירו של בר יוסף, הנתבעת פרסמה מאות תמונות
29 שצילם התובע, ורק במיעוט מהמקרים מחמת טעות שנעשתה בתום לב, תמונות מסוימות
30 שנשלחו מטעם התובע נכנסו לארכיון הנתבעת עם קרדיט שגוי שניתן לגוף אחר, ולכן כאשר
31 נשלפו מהארכיון הופיע הקרדיט השגוי. עוד הוצהר כי התובע לא מצא לנכון לפנות לנתבעת
32 בזמן אמת וליידע אותה על הקרדיט השגוי, אלא קיבע את הטעות אצל הנתבעת כדי שיוכל
33 לאסוף בבוא היום רשימת מקרים לצורך הכנת תביעה. כמו כן חזר בר יוסף על הטענה כי תמונה
34 מספר 30 כלל לא צולמה על ידי התובע אלא על ידי מר אלוני מור.
35

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

17. לאחר הגשת התצהיר מטעם הנתבעת הגיש התובע בקשה להגשת תצהיר עדות ראשית משלים, ובפתח דיון ההוכחות קבע בית המשפט כי התצהיר המשלים מתקבל לתיק בכפוף להסתייגויות וכאשר ניתנה אפשרות להשלים בעדות ראשית.
18. בתצהירו המשלים ציין התובע כי אף שהתביעה הוגשה בגין הפרת זכותו המוסרית בצילומים בלבד, חשוב לו להבהיר כי הוא גם בעל זכויות היוצרים בצילומים. מהתצהיר המשלים עולה כי לפני חתימת הסכם ההעסקה עמד התובע על כך שכל זכויות היוצרים בצילומים שיצלם עבור הגירוזלם פוסט יהיו שייכות לו. כן הוצהר כי סגן יו"ר הגירוזלם פוסט דאז, מר הירש גודמן, הבהיר לתובע כי הגירוזלם פוסט תוכל להמשיך לעשות שימוש בצילומים גם לאחר שהתובע יפסיק לעבוד אצלה, ללא צורך בתשלום נוסף. לפי תצהירו של התובע, בעקבות זאת נחתם סעיף 7(ה) להסכם ההעסקה שלפיו כל הצילומים שיבוצעו במהלך תקופת הסכם ההעסקה יהיו רכושה של הגירוזלם פוסט ואילו תשלילי הצילומים יהיו רכושו של התובע. לתמיכה בטענתו הנ"ל צירף התובע תצהיר של מר הירש גודמן וכן מכתבים של שני עורכים ראשיים בגירוזלם פוסט ושל מנהל ארכיון הצילומים. עוד הצהיר התובע כי התנהגותה של הנתבעת ששילמה לתובע תמלוגים משנת 2007 ועד לשנת 2009 בגין השימוש שעשתה בצילומים בעיתון מלמדת אף היא כי התובע הוא בעל זכויות היוצרים בצילומים. כמו כן הפנה התובע בתצהירו לסעיף 78(ט) לחוק זכות יוצרים משנת 2007 הקובע כי על צילומים שנוצרו בטרם כניסתו של החוק לתוקף ימשיך לחול חוק זכות יוצרים 1911, שם נקבע בסעיף 15(1) כי מחברה של יצירה הוא הבעל הראשון של זכויות היוצרים בה.
19. מר גודמן אישר בתצהירו שצורף לתצהיר המשלים של התובע כי המשמעות והכוונה בסעיף 7(ה) להסכם היא שהתובע יהיה בעל זכויות היוצרים בצילומים והחברה תחזיק בעותק של הצילומים בארכיון, ותוכל לעשות בהם שימוש בעיתון היומי שמוציאה החברה לאור, במהדורה הבינלאומית, במהדורה הצרפתית, באינטרנט ובפרסומים לסטודנטים. כן הצהיר מר גודמן כי לפי סעיף 6(ב) להסכם העבודה, התובע היה רשאי לעבוד עם גורמים אחרים שאינם מתחרים בחברה, כשהכוונה לגורמים מתחרים הייתה עיתונים שיוצאים לאור בשפה האנגלית.
20. התנהל דיון הוכחות שבמהלכו נחקרו המצהירים בחקירה נגדית, ולאחר הדיון הוגשו סיכומים מטעם הצדדים בכתב.
21. לאחר הגשת הסיכומים הוגשה בקשה מוסכמת להקפיא את מתן פסק הדין בתביעה כדי לאפשר לצדדים למצות את הליכי הפשרה המתנהלים לצורך סיום כל המחלוקות המשפטיות בין התובע לבין קבוצת הגירוזלם פוסט. בהמשך הוגשה בקשה מטעם התובע שלפיה הצדדים לא הגיעו להסדר ולכן בית המשפט מתבקש לתת פסק דין בתיק. לאחר מכן הוגשה הודעה מטעם התובע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

1 שלפיה בהמלצת בית המשפט המחוזי בירושלים, נמחקה התביעה שהגישה הג'רוזלם פוסט נגד
2 התובע בגין הפרת זכויות יוצרים. בתגובת הנתבעת להודעת התובע נטען כי ישנו הבדל מהותי
3 בין שתי התביעות, שהאחת עסקה בהפרת זכויות יוצרים והאחרת הוגשה בטענה להפרת זכות
4 מוסרית, ולכן בית המשפט מתבקש להוציא את ההודעה מהתיק. בעקבות זאת ניתנה החלטה
5 שלפיה בית המשפט יתייחס לעניין זה בעת כתיבת פסק הדין.

6

7

דיון

8

9

האם מדובר בצילומים של התובע ?

10

11 22. התובע הצהיר כי הוא זה שצילם את 32 התמונות המפורטות בטבלה שבסעיף 17 לתצהירו, וכן
12 צירף לתצהיר דיסק ובו קבצים של פרסומים בעיתון של הנתבעת שבהם נעשה שימוש באותן
13 תמונות. בהמשך אף הגיש התובע לתיק העתקים צבעוניים של התמונות שהוא הצהיר כי צילם
14 אותן לצד הפרסומים שבהם נעשה שימוש באותן תמונות.

15

16 23. ב"כ הנתבעת והמצהיר מטעמה טענו כי אינם יכולים לדעת בוודאות מי צילם את התמונות, אך
17 רק לגבי תמונה אחת (תמונה מס' 30 בטבלה הנ"ל) הועלתה טענה כי מי שצילם אותה הוא צלם
18 אחר בשם אלוני מור. בתגובה לתיקון כתב ההגנה והוספת הטענה בעניין תמונה מספר 30 הודיע
19 התובע כי הוא סבור שמדובר בצילום שלו שעבר עריכה, אך מסכים לוותר על טענתו בדבר הפרת
20 הזכות המוסרית בצילום זה. במהלך קדם המשפט ביקש ב"כ התובע למחוק את התביעה בנוגע
21 לתמונה מספר 30, אך לנוכח התנגדות ב"כ הנתבעת ובקשתו לחייב את התובע בהוצאות, הודיע
22 ב"כ התובע בתום הדיון כי כתב התביעה יישאר כפי שהוא ולא יתוקן. אמנם לא הוגש תצהיר של
23 מר אלוני או העתק של התמונה שצילם ואשר לטענת הנתבעת נעשה בה שימוש בפרסום, אולם
24 מעיון ב"צילום המקורי" שהציג התובע לצד התמונה שפרסמה הנתבעת אפשר להבחין כי החלק
25 הרלוונטי בתמונות אינו זהה (יש שוני באופן שבו מונחים שטרות המאתיים ש"ח זה על זה
26 ובזווית שבה מונח כל שטר). לפיכך, יש לדחות את התביעה לגבי תמונה מספר 30.

27

28 24. יחד עם זאת, היות שקיים דמיון מסוים בין התמונה בפרסום מספר 30 לבין "הצילום המקורי"
29 שהציג התובע, והיות שמדובר בתמונה אחת מבין 32 תמונות שהתובע הצהיר כי צילם אותן, אין
30 לקבל את טענת הנתבעת כי יש בכך כדי להטיל צל כבד על מהימנות יתר טענותיו של התובע
31 ולהעיד על חוסר תום ליבו בהגשת התביעה.

32

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

25. לגבי כל יתר התמונות, משהצהיר התובע כי הוא זה שצילם אותן ולא נחקר על כך, ומשלא
שללה הנתבעת את האפשרות שהצהרת התובע נכונה ולא הציגה גרסה נגדית המפרטת מי צילם
כל תמונה, לא נסתר כי התובע הוא זה שצילם את תמונות מספר 1-29 ו-31-32.

האם הנתבעת הפרה את הזכות המוסרית של התובע ?

26. סעיף 46 לחוק זכות יוצרים שכותרתו "זכות מוסרית מהיי" קובע כדלקמן:

"זכות מוסרית ביחס ליצירה היא זכות היוצר –

(1) כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין..."

27. סעיף 50 לחוק שכותרתו "הפרת זכות מוסרית" קובע כי:

**"(א) העושה ביצירה פעולה הפוגעת בזכות המוסרית של היוצר, מפר את
הזכות האמורה;**

ציון כי הסייג המופיע בסעיף 50(ב) לחוק שלפיו "פעולה סבירה בנסיבות העניין" אינה מהווה
הפרה נוגע אך ורק לזכות היוצר שלא יוטל פגם ביצירתו ושלא ייעשה בה סילוף כאמור בסעיף
46(2) לחוק ואינו נוגע לזכות בסעיף 46(1) לחוק שהיצירה תיקרא על שם היוצר.

28. אין חולק כי הנתבעת פרסמה את התמונות ללא ציון שמו של התובע, ולגבי חלק מהתמונות צוין
כי צולמו על ידי צלם אחר. בכך הפרה הנתבעת את זכות המוסרית של התובע בתמונות, ולפי
סעיף 55, התובע שהוא היוצר של התמונות רשאי להגיש תביעה בגין כך.

29. בסעיף 45 לחוק שכותרתו "הזכות המוסרית – זכות אישית" נקבע בסעיף קטן (ב) לאמור:

**"הזכות המוסרית היא אישית ואינה ניתנת להעברה, והיא תעמוד ליוצר אף
אם אין לו ביצירה זכות יוצרים או אם העביר את זכות היוצרים ביצירה, כולה
או חלקה, לאחר".**

30. לפיכך, הטענות המפורטות באריכות בסיכומי הצדדים לגבי זכות היוצרים בתמונות אינן
רלוונטיות, שכן ממילא התביעה הוגשה רק בגין הזכות המוסרית של התובע בתמונות שהיא
זכות עצמאית ובלתי תלויה בזכות היוצרים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

1 האם עומדת לנתבעת ההגנה של "שימוש הוגר"?

2
3 31. סעיף 18 לחוק זכות יוצרים קובע כדלקמן:

4
5 **"על אף הוראות סעיף 11, עשיית הפעולות המפורטות בסעיפים 19 עד 30 לחוק**
6 **מותרת בתנאים המפורטים באותם סעיפים, ולשם השגת המטרות המפורטות**
7 **בהם, אף בלא קבלת רשות מבעל זכות היוצרים ובלא תשלום תמורה..."**

8
9 32. סעיף 19 לחוק קובע כי אחת הפעולות המותרות היא "שימוש הוגן ביצירה" למטרות שונות
10 וביניהן "דיווח עיתונאי".

11
12 33. ואולם, סעיפים 18 ו-19 הנ"ל בפרק ד' לחוק מתייחסים לשימושים מותרים בזכות היוצרים ולא
13 להפרת הזכות המוסרית. כאמור לעיל, זכותו של היוצר כי שמו יופיע על היצירה היא זכות
14 עצמאית, ואף אם הנתבעת הייתה רשאית לפרסם את התמונות ללא קבלת רשותו של התובע
15 ומבלי לשלם לו דבר, אין בכך כדי לפטור את הנתבעת מציון שמו של התובע על התמונות.

16
17 34. בת"א (שלום-ים) 8211/09 פורגס נ' בית חינוך תיכון גליל מערבי שאליו הפנה ב"כ הנתבעת
18 בסיכומיו התקבלה הגנת השימוש ההוגן אף שלא ניתן קרדיט ליוצר. ואולם, כך נקבע לגבי
19 העניין שנדון שם, בפסקאות 32-34 לפסק הדין:

20
21 **"תמונות אולמרט ותמיר המדובר שולבו בכתבות שכתבו התלמידים ופורסמו**
22 **באתר בית הספר שבו הם לומדים לצרכים לימודיים וחינוכיים מובהקים...**
23 **אופי השימוש במקרה זה אינו כטענת התובע – לכתבה עיתונאית רגילה אלא**
24 **לכתבה פנימית בית ספרית שיש עמה חשיבות חינוכית וחשיפה מוגבלת...**
25 **השימוש ביצירה היה אפוא בהיקף מוגבל תוך שהיא מיועדת לשימושם של**
26 **התלמידים ללא כל זיקה מסחרית או כלכלית..."**

27
28 שונים הם פני הדברים בענייננו, שכן הנתבעת היא גוף מסחרי שעשה שימוש בתמונות לשם
29 הוצאת עיתון בתפוצה כלל ארצית.

30
31 35. יתרה מזאת, בת"א (שלום-ים) 8211/09 הנ"ל התקבלה הגנת השימוש ההוגן רק על עצם
32 השימוש בתמונות ללא קבלת רשותו של היוצר ולא על הפרת זכותו המוסרית של היוצר
33 שהיצירה תיקרא על שמו. ראו לעניין זה סעיף 41 לפסק הדין:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

1 **"מסקנה זו בכל הנוגע להפרת זכות היוצרים אינה חלה על הפרת הזכות**
2 **המוסרית ועילת התביעה בגין הפרה זו עומדת לתובע גם אם נמצא כי השימוש**
3 **שנעשה ביצירה היה שימוש הוגן".**

4
5 36. הנימוקים לכך שבית המשפט שדן בת"א (שלום-ים) 8211/09 לא חייב בפיצוי בגין הפרת הזכות
6 המוסרית הייתה שבנסיבות העניין שנדון שם, כמפורט לעיל, נקבע כי ההפרות הן קלות ערך
7 וקלות משקל וכן נקבע כי יש לקזז את הפיצוי המגיע לתובע שם בגין הפרת זכותו המוסרית
8 מסכום ההוצאות המגיע לו בשל דחיית טענתו בדבר הפרת זכות יוצרים.

9
10 37. לאור האמור לעיל, אין לקבל את טענת הנתבעת כי חלה עליה הגנת השימוש ההוגן.

11
12 האם עומדת לנתבעת ההגנה של "מפר תמים"?

13
14 38. סעיף 58 לחוק זכות יוצרים שכותרתו "מפר תמים" קובע כדלקמן:

15
16 **"הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, ואולם המפר לא ידע ולא היה עליו**
17 **לדעת, במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה, לא יחויב בתשלום**
18 **פיצויים בעקבות ההפרה".**

19
20 39. ב"כ הנתבעת טען בסיכומיו כי הנתבעת חוסה תחת טענת הגנה מסוג מפר תמים והיות שפעלה
21 בתום לב, אין לחייבה בתשלום פיצוי כלשהו לתובע. ואולם, מלשונו של סעיף 58 הנ"ל עולה כי
22 ההגנה של מפר תמים חלה רק על מי שלא ידע ולא היה עליו לדעת על קיומה של זכות מוסרית
23 של הצלם בתמונות. בענייננו, אין ספק כי הנתבעת שמוציאה לאור עיתון יומי בתפוצה ארצית
24 ידעה או שלכל הפחות היה עליה לדעת כי קיימת זכות מוסרית למי שצילם את התמונות, ולכן
25 בטרם פרסומן, היה עליה לבדוק מי צילם אותן כדי לציין את פרטיו כנדרש.

26
27 40. ראו לעניין זה, בין היתר, פסק הדין שניתן בע"א 2312/02 דרוק נ' דנציגר, פ"ד נט(2005) ופסקי
28 הדין הרבים המאזכרים שם שבהם נקבע כי הגנת המפר התמים אינה חלה על מי שסבר בתום
29 לב שהזכויות הן של אדם אחר אלא רק על מי שהוכיח כי לא ידע ולא היה לו יסוד לחשוד
30 שקיימת זכות יוצרים ביצירה לאדם כלשהו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

1 41. לפיכך, גם אם ההפרות בוצעו בטעות ובתום לב מוחלט, אין בכך כדי לפטור את הנתבעת
2 מתשלום פיצוי לתובע בגין הפרת זכותו המוסרית, אך כפי שיפורט בהמשך פסק הדין, יש לתת
3 את הדעת לעניין זה בעת קביעת סכום הפיצוי.

4

5 42. על כן, אין לקבל את הטענה כי עומדת לנתבעת ההגנה של "מפר תמים".

6

7 האם מדובר ב"מסכת אחת של מעשים"?

8

9 43. סעיף 56 לחוק מתייחס לסמכותו של בית המשפט לפסוק לתובע פיצויים בלא הוכחת נזק בשל
10 הפרת זכות היוצרים שלו או זכותו המוסרית. סעיף 56(ג) קובע לאמור:

11

12 **"לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה**
13 **אחת".**

14

15 44. ב"כ הנתבעת טען בסיכומיו כי כל הפרסומים שבגינם הוגשה התביעה הם מסכת אחת של
16 מעשים, ולכן לעניין הפיצוי יש לראותם כהפרה אחת. בעניין זה מפנה ב"כ הנתבעת לרע"א
17 4148/09 אקו"ם, אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בע"מ נ' חדד שבו נקבע כי
18 המבחן הקובע אינו מספר האקטים המפרים אלא סוג הזכות שנפגעה. ואולם, בפסק הדין הנ"ל
19 דובר ב- 13 יצירות מוסיקליות שהושמעו ברצף באירוע אחד, בעוד שבענייננו מדובר בפרסומים
20 שבוצעו במועדים שונים ובגיליונות שונים של העיתון. בפסק דין נוסף שאליו הפנה ב"כ הנתבעת
21 שניתן בת"א (מחוזי, תל-אביב) 1637/08 הדס גוברין נ' סוויץ מועדוני כושר בע"מ, דובר בארבע
22 מודעות פרסום שנקבע בפסק הדין שהן כמעט זהות לגמרי פורסמו שכולן פורסמו בתוך כחודש
23 ימים. לעומת זאת, במקרה שבפנינו מדובר בעשרות תמונות שונות ששולבו בשורה של כתבות
24 אשר פורסמו במהלך תקופה של כ- 8 חודשים.

25

26 45. מנגד, ב"כ התובע טען כי הוכח שכל צילום הוא יצירה נפרדת שהפרת זכויות היוצרים בה מהווה
27 הפרה עצמאית, תוך הפניה לשורה של פסקי דין, חלקם של בית המשפט המחוזי. בין היתר הפנה
28 ב"כ התובע לת"א 3560/09, ת"א 3561/09 (מחוזי ירושלים) אבי ראובני ואמיר ריבלין נ' מפה –
29 מיפוי והוצאה לאור בע"מ שבו נקבע כי הפרה של אותה זכות יוצרים ביצירות שונות לא תיחשב
30 להפרה אחת, גם אם כל ההפרות נעשו באירוע אחד או בפרסום אחד. כמו כן הפנה ב"כ התובע
31 לת"א (מחוזי מרכז) 1549-08-07 מעריב הוצאת מודיעין בע"מ נ' בזינסט מידע מקוון בע"מ
32 ואח' שאליו הפנה גם ב"כ הנתבעת בסיכומיו שבו נפסק פיצוי נפרד בגין כל אחת מ- 453
33 הכתבות שפורסמו תוך הפרת זכות היוצרים.

34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

- 1 46. בענייננו מדובר בעשרות תמונות שונות של אובייקטים שונים שצילם התובע במועדים שונים
2 אשר פורסמו ב- 30 גיליונות שונים של העיתון בתקופה של למעלה מ- 8 חודשים. לפיכך, לא
3 מדובר במסכת אחת של מעשים שיש לראות בה הפרה אחת.
4
- 5 47. אמנם מעיון בטבלה המופיעה בסעיף 17 לתצהירו של התובע עולה כי חלק מהפריטים
6 מתייחסים לאותה תמונה שצילם התובע (תמונתו של רה"מ נתניהו בפרסומים מספר 20, 21, 22
7 ו-31 ותמונתו של הרמטכ"ל דאז גבי אשכנזי בפרסומים מספר 7 ו-29), אך היות שתמונות אלה
8 פורסמו במועדים שונים ובכתבות שונות של העיתון, אין לראות בכך מסכת אחת. יחד עם זאת,
9 העובדה שבחלק מהמקרים מדובר באותה תמונה שפורסמו בטעות כמה פעמים עם אותו קרדיט
10 שגוי הובאה בחשבון בעת קביעת סכום הפיצוי בגין כל הפרה.
11
- 12 שיקולים לקביעת סכום הפיצוי
13
- 14 48. סעיף 56(ב) לחוק זכות יוצרים מונה שורה של שיקולים שבית המשפט רשאי לשקול בעת קביעת
15 פיצויים ללא הוכחת נזק בגין הפרת זכות יוצרים או זכות מוסרית: (1) היקף ההפרה; (2) משך
16 הזמן שבו בוצעה ההפרה; (3) חומרת ההפרה; (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית
17 המשפט; (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט; (6) מאפייני פעילותו של
18 הנתבע; (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע; (8) תום ליבו של הנתבע.
19
- 20 49. כעולה מלשון הסעיף וכפי שנקבע גם בפסיקה, לא מדובר ברשימה סגורה ובית המשפט רשאי
21 להביא בחשבון גם שיקולים נוספים.
22
- 23 50. בענייננו יש לתת את הדעת להתנהלות הצדדים ולמערכת היחסים שבין התובע לבין הנתבעת
24 וחברת האם שלה, הגירוזלם פוסט.
25
- 26 51. אין חולק כי התובע עבד כצלם עיתונות בגירוזלם פוסט במשך 11 שנים, משנת 1999 עד לשנת
27 2010. כשנשאל התובע האם במהלך תקופה זו היו מקרים שבהם התמונות שלו פורסמו ללא
28 קרדיטים, השיב: "לא זכור לי" (עמ' 14 ש' 11-12). מר גולן בר יוסף הצהיר כי הנתבעת עצמה
29 פרסמה מאות תמונות שצילם התובע, ורק במיעוט מהמקרים מחמת טעות שנעשתה בתום לב,
30 תמונות מסוימות ששלח התובע נכנסו לארכיון הנתבעת עם קרדיט שגוי שניתן לגוף אחר, ולכן
31 כאשר נשלפו מהארכיון הופיע הקרדיט השגוי. ולראיה – חלק מהתמונות פורסמו מספר פעמים
32 בציון אותו קרדיט שגוי. גם בחקירתו הנגדית העיד מר בר יוסף כי ככל שניתן קרדיט שגוי
33 לתמונות, מדובר בטעות בתום לב, ולגבי תמונות שפורסמו ללא קרדיט, להערכתו מדובר בטעות
34 שנבעה מלחץ של זמן, תקלה או חוסר תשומת לב (עמ' 22 ש' 25 ו- 25 ועמ' 23 ש' 4). אף שלא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

- 1 היה למר גולן הסבר לפרסום תמונות ללא קרדיט במשך חמישה חודשים (עמ' 30 ש' 11-12),
2 מעדותו עלה בבירור כי הדבר לא נעשה במכוון. כמו כן עלה מעדותו של בר יוסף כי לאחרונה
3 הכניסה הנתבעת לשימוש מערכת חדשה כדי לתת קרדיט לצלמים בצורה מסודרת (עמ' 20 ש'
4 12-7) וכיום היא משתדלת לא לפרסם תמונות בלי קרדיט (עמ' 22 ש' 32).
5
6 52. התובע נשאל בחקירתו הנגדית האם הוא מסכים שגם אם הנתבעת לא נתנה קרדיט, זה היה
7 בטעות ולא בכוונה, והשיב: "לא ידוע לי" (עמ' 17 ש' 14), ומכאן שלא שלל את האפשרות שאי
8 מתן הקרדיט נעשה בטעות.
9
10 53. התובע העיד בתחילה כי השם שלו הופיע על גבי התמונות שהיו בארכיון של הג'רוזלם פוסט (עמ'
11 16 ש' 1), אך לאחר מכן הודה כי מטעמים של לחץ עבודה, לעיתים לא היה מספיק לכתוב את
12 שמו על התמונות ששלח (שם, ש' 28-31). כן עלה מעדותו של התובע כי הוא לא התעסק בניהול
13 השוטף של הארכיון (עמ' 22 ש' 8-10), ואינו יודע מה הייתה שיטת האחסון שם (עמ' 16 ש' 22)
14 והאם היה אינדקס (עמ' 8 ש' 24), אך ידוע לו שהיו מעטפות עם תמונות מודפסות לפי נושאים
15 ושמות (עמ' 8 ש' 21-22). התובע אישר כי לאחר פיטוריו קיבל הודעת דוא"ל ממר רוני שטיינבך,
16 שאחראי על כל הנושאים הכלכליים והלוגיסטיים בעיתון (עמ' 13 ש' 1) שבה התבקש התובע
17 להעביר לג'רוזלם פוסט את הקבצים של התמונות הדיגיטליות שצילם בעבר וכן להשאיל לה את
18 הנגטיביים שנמצאים ברשותו לשם המרתם לקובץ דיגיטלי. בהודעה זו שמופיעה במלואה
19 בסעיף 29 לסיכומים מטעם התובע נכתב בין היתר כי "**בארכיון של הפוסט יש מעל 5,000**
20 **מגירות ומעטפות המקוטלגות לפי נושאים ואישים – אתה לא מצפה ממני לעבור מעטפה**
21 **מעטפה על מנת למצוא איזו תמונה צולמה על ידך**". התובע לא הכחיש כי היו בארכיון אלפי
22 מגירות של תמונות (עמ' 13 החל מש' 20), ולכן, ולנוכח עדותו של התובע כי שמו לא הופיע על כל
23 התמונות שצילם, לא נשללה האפשרות שהיה קושי לשייך תמונות מסוימות לתובע. כשנשאל
24 התובע האם הוא מסכים שלו היה מוסר את המדיה הדיגיטלית ומשאיל את הנגטיבים הטעויות
25 לא היו מתרחשות או מצטמצמות, השיב: "לא יודע. מדובר במצב היפותטי" (עמ' 17 ש' 28).
26
27 54. זאת ועוד, התובע נשאל בחקירתו הנגדית מדוע הפסיקה הנתבעת לשלם לו תמלוגים, והשיב,
28 כעולה מעמ' 15 ש' 9-11 לאמור:
29
30 "הם דרשו שיהיה רישום על כל תמונה שמתפרסמת והייתי עסוק בעבודה
31 שוטפת של ג' פוסט. לא הייתה לי אפשרות טכנית לעשות את כל המעקב
32 והרישום. הפסיקו לשלם ואני הפסקתי לשלוח תמונות".
33

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

- 1 55. כמו כן עולה מהעדויות והראיות בתיק כי אמנם עוד בחודש ספטמבר 2010 התריע התובע על
2 פרסום תמונה אחת שלו ללא קרדיט (ראו נספח 5 לכתב התביעה), אך לאחר קבלת תשובתו של
3 ב"כ הנתבעת דאז שלפיו השימוש בתמונה נעשה כדין (נספח 6 לכתב התביעה), לא המשיך
4 התובע לפעול בעניין זה ולא פנה לנתבעת או לבא כוחה בסמוך לאחר פרסום כל אחת מהתמונות
5 הנוספות המוזכרות בתצהירו תוך מתן קרדיט שגוי או ללא מתן קרדיט. לפי עדותו של התובע,
6 רק לאחר שהנתבעת הגישה נגדו תביעה לבית המשפט המחוזי בירושלים בינואר 2011, התחיל
7 לבדוק לאחר אילו תמונות פורסמו החל מהמועד שבו פוטר (עמ' 11 ש' 27-32). לו היה התובע
8 מתריע על שגיאות או השמטות נוספות קודם לכן, נראה שאפשר היה למנוע לכל הפחות את
9 הפרסומים החוזרים של אותן תמונות עם קרדיט שגוי ואולי אף הייתה נערכת בדיקה מקיפה
10 יותר לגבי כל שאר התמונות לפני פרסומן.
11
- 12 56. לאור כל האמור לעיל, לא נסתרה גרסתה של הנתבעת כי פרסום התמונות ללא ציון שמו של
13 התובע או תוך ציון שם שגוי נעשה בטעות ובתום לב, ואף אין לשלול כי התנהלותו של התובע
14 עצמו הייתה אחד הגורמים לטעויות ולהישנותן, כמתואר לעיל, וכי אילו פעל התובע אחרת
15 אפשר היה למנוע או לכל הפחות לצמצם את הטעויות הללו.
16
- 17 57. מנגד, יש לתת את הדעת לכך שלפי עדותו של מר בר יוסף, ממועד קבלת פנייתו של התובע
18 בספטמבר 2010 ועד למועד הגשת התביעה שבפנינו במרץ 2011 דהיינו במשך כחצי שנה, לא
19 עשתה הנתבעת דבר כדי לטפל בעניין הקרדיטים, והמשיכה לפרסם עשרות תמונות נוספות של
20 התובע ללא קרדיט או תוך מתן קרדיט שגוי (עמ' 21 ש' 21-26). כמו כן אין חולק כי מחובתה של
21 הנתבעת שהיא גוף מסחרי המוציא לאור עיתון יומי, לערוך את הבדיקות הנדרשות כדי לציין
22 בתמונות שהיא מפרסמת את שמו הנכון של הצלם. עוד יצוין כי העובדה שהתביעה שבפנינו
23 הוגשה לאחר הגשת תביעתה של הנתבעת נגד התובע בבית המשפט המחוזי בירושלים, אין בה
24 כשלעצמה כדי לשלול מהתובע קבלת פיצוי בגין הפרת זכותו המוסרית בתמונות.
25
- 26 58. ב"כ התובע טוען בסיכומיו כי מגמת הפסיקה בשנים האחרונות היא לפסוק לצלמי עיתונות
27 פיצויים בסכומים הנעים בין 7,000 ₪ ל- 25,000 ₪ בגין הפרת הזכות המוסרית בכל צילום.
28 לתמיכה בטענה זו מציג התובע רשימה של חמישה פסקי דין, אך אלה מתייחסים לארבעה
29 מקרים שונים בלבד (ששניים מהם נדונו באותו פסק דין). אין די בארבעה מקרים כדי להצביע
30 על "מגמה" כלשהי, וגם לגופו של עניין, המקרים שנדונו בפסקי הדין שאליהם הפנה ב"כ התובע
31 בסיכומיו שונים מהמקרה שבפנינו, כפי שיפורט בקצרה להלן.
32
- 33 59. בת"א 44159/08 (שלום-ת"א) שמואל רחמני נ' מנהלת הליגה לכדורסל שנדון בערעור בע"א
34 (מחוזי ת"א) 61107-10-10, מדובר בתביעה שהוגשה בגין צילום אחד - תצלום משנת 1977 של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

1 קפטן מכבי ת"א דאז טל ברודי מניף את גביע אירופה לאלופות דקות ספורות לאחר שהקבוצה
2 זכתה בו אשר פורסם ללא קבלת אישורו של הצלם וללא ציון שמו בתערוכת צילומים ובקטלוג
3 של התערוכה. בית משפט השלום קבע באותו עניין כי מדובר בתצלום "שהמקוריות ניכרת בו"
4 וכי "התובע השכיל לבחור את העיתוי, את זווית הצילום ואת המרחק ממושא הצילום כדי
5 לסמל ולהנציח באמצעותו רגע ייחודי בהיסטוריה של הספורט הישראלי" שהוא "אירוע
6 מכונן" (ראו סוף סעיף 8 לפסק הדין). לפיכך, ועל רקע קביעות נוספות של בית משפט השלום
7 בדבר הנזק הממשי שנגרם לתובע והרווח שהפיקה הנתבעת מהפרסום, הועמד סכום הפיצוי בגין
8 הפרת הזכות המוסרית על סך 25,000 ₪. בערעור שהוגש על פסק הדין קבע בית המשפט המחוזי
9 שהסכומים שנפסקו בבית משפט השלום גבוהים יתר על המידה, והפחית את הפיצוי בגין הפרת
10 הזכות המוסרית לסך של 10,000 ₪ בלבד.

11

12 60. בת"א 803-11-10 (מחוזי ת"א) אילן נ' משכל הוצאה לאור דובר בתביעה שהוגשה לבית המשפט
13 המחוזי בגין שלושה צילומים שצילם התובע שם בעת ששירת כצלם ביחידת דובר צה"ל במהלך
14 מלחמת יום הכיפורים, ופורסמו בספר שנכתב במלואות 30 שנה למלחמה ללא ציון שמו של
15 התובע. אחד הצילומים פורסם גם על כריכת הספר. בת"א 863-11-10 (מחוזי ת"א) אילן נ'
16 ידעיות אינטרנט שנדון יחד עם ת"א 803-11-10 הנ"ל דובר בתביעה שהגיש אותו תובע בגין שני
17 תצלומים שצילם בעת שירותו הצבאי ופורסמו באתר ynet ללא ציון שמו: האחד משנת 1972
18 מתעד את פעולת סיירת מטכ"ל לחילוץ חטופי מטוס סבנה, והשני, צילום שבו נראים זמרים
19 שרים בפני חיילים בשטח בשנת 1973. בית המשפט קבע בפסק הדין הנ"ל כי "חשיבות מיוחדת
20 צריכה להינתן גם לאופיים המיוחד של הצילומים, המעוררים רטט בלב רואיהם, לאור
21 חשיבותם ההיסטורית. הגדרת ב"כ התובע, לפיה מדובר "בנכסי צאן ברזל וממורשתה של
22 מדינת ישראל" – אינה מופרזת" (סעיף 4 לפסק הדין). בנסיבות אלה נפסק לתובע שם פיצוי
23 בסך של 10,000 ₪ בגין כל אחד משלושת הצילומים בספר (כולל בגין אותו צילום שהופיע בספר
24 פעמיים), וסך של 7,000 ₪ בגין פרסום כל אחד מהצילומים באתר האינטרנט.

25

26 61. בת.א. (שלום-ת"א) 69995/04 ערד נ' משכל הוצאה לאור ואח' דובר בצילומים שצילם התובע
27 בעת שהתלווה לכוחות הצבאיים בפיקוד דרום, בימים הראשונים של מלחמת יום הכיפורים
28 ובצילום נוסף שצולם בעת שכוחות צה"ל היו עדיין מעבר לתעלת סואץ. חלק מהתמונות פורסמו
29 בכתבה של חדשות ערוץ 10, חלקן באותו ספר בהוצאת משכל שפורסם במלואות 30 שנה
30 למלחמת יום הכיפורים וחלקן בספר אחר של הוצאת זמורה-ביתן. באותו עניין נקבע כי
31 התמונות "צולמו באזור התעלה, בתחילת מלחמת יום הכיפורים, בעיצומה של הלחימה. לא
32 במרכז תל אביב בעתות שלום. קרי, מדובר בנסיבות מיוחדות, קשות, היסטוריות אפילו. צלם,
33 שהיה במקום כחייל, חשוף לסיכון, ועשה עבודתו נאמנה, זכאי להנות מהכבוד הנלווה להצגת
34 תמונות שכאלה. התמונות, יש לזכור, נחשבו כבר בזמן אמת כבעלות חשיבות היסטורית"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

- 1 15,000 (סעיף 73 לפסק הדין). על רקע זאת חייב בית משפט השלום את ערוץ 10 בפיצוי בסך של 2
2 10,000 ₪ בגין כל הפרה. ואת משכל זמורה ביתן בפיצוי של 10,000 ₪ בגין כל הפרה.
3
4 62. לעומת זאת, בענייננו, לא מדובר בתמונות שצילומן היה כרוך בסיכון חייו או שלומו של הצלם
5 ואף לא בתמונות שהן בעלות חשיבות היסטורית. כמו כן, בית משפט זה התרשם כי התמונות
6 שבגינן הוגשה התביעה אינן מורכבות וייחודיות ואינן דורשות מקורות ויצירתיות רבה או
7 מאמץ יוצא דופן. לפיכך, ובהעדר חוות דעת מומחה או ראיות אחרות מטעם התובע לצורך
8 הערכת הנזק שנגרם לו מפרסום הצילומים ללא מתן קרדיט או תוך מתן קרדיט שגוי, בית
9 המשפט זה מעריך כי לא נגרם לתובע נזק ממשי רב כתוצאה מהפרסום. כמו כן מעריך בית
10 משפט זה כי לא צמח לנתבעת רווח משמעותי כתוצאה מאי ציון שמו של התובע על התמונות
11 אלא לכל היותר מעצם פרסום התמונות, והתביעה כלל לא הוגשה בגין זכותו של התובע לקבל
12 תשלום עבור הפרסום. על כל פנים, מעדותו של התובע עלה כי נהג לגבות לכל היותר כמה מאות
13 שקלים לתמונה בודדת (עמ' 11 ש' 13-16) ובתקופה שבה עבד עם הנתבעת קיבל תמלוגים
14 חודשיים של 1,500 ₪ בלבד (שם, ש' 17-18). לכן גם לו היה על הנתבעת לשלם לתובע עבור
15 השימוש בתמונות, מדובר בסכומים נמוכים, כמתואר לעיל.
16
17 63. לא בכדי נקבע בחוק זכות יוצרים החדש משנת 2007 כי בית המשפט רשאי לפסוק פיצוי
18 סטטוטורי בטווח של 0 עד 100,000 ₪, בעוד שלפי הדין הקודם, בתי המשפט היו רשאים לפסוק
19 פיצוי בטווח של 10,000 עד 20,000 ₪. לפיכך, בפסקי דין שניתנו לפי הדין הקודם נפסקו פיצויים
20 בטווח הנ"ל בלבד, גם במקרים שבהם בית המשפט התרשם שיש מקום לפסוק פיצוי בסכום
21 נמוך יותר או גבוה יותר. מטרת המחוקק הייתה אפוא לתת לבית המשפט שיקול דעת רחב
22 בקביעת סכום הפיצויים, תוך בחינת נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה לגופו.
23
24 64. עוד יצוין כי אל מול פסקי הדין שהציג ב"כ התובע, במקרים אחרים נפסקו סכומי פיצויים
25 נמוכים יותר. כך למשל בת"א 3560/09 ות"א 3561/09 (מחוזי-ירושלים) אבי ראובני ואמיר
26 ריבלין נ' מפה – מיפוי והוצאה לאור בע"מ נקבע פיצוי בסך של 3,000 ₪ בגין כל אחד מ- 15
27 התצלומים שפורסמו בספר, וזאת הן עבור פגיעה בזכות יוצרים והן עבור הפרת הזכות
28 המוסרית, וסך נוסף של 2,000 ₪ בגין פרסום תצלום באתר אינטרנט (סעיף 15 לפסק הדין). כן
29 ראו לעניין זה פסק הדין שניתן בת"א 27445-05-11 (מחוזי-ת"א) שפר גרופ (2006) בע"מ נ' תמר
30 לוגי, שם נפסק פיצוי בסך של 5,000 ₪ בגין פרסום שתי תמונות שונות באתר אינטרנט, ופסק
31 הדין שניתן בת"א (שלום- צפת) 6431-01-09 פרסומדיה נט גרופ בע"מ נ' עמוס מענתוק ואברהם
32 פרימוביץ שם נפסק פיצוי בסך של 2,500 לכל פרסום באתר אינטרנט. (בעניין זה הוגש ערעור של
33 הנתבעים שחויבו לשלם פיצויים בגין ההפרה ולא הוגש ערעור של התובעת בטענה כי סכום
34 הפיצוי שנפסק לה נמוך מדי). יצוין כי הפיצוי בשני פסקי הדין האחרונים ניתן בגין הפרת זכות
35 יוצרים ולא בגין הפרת זכות מוסרית, אך לפי סעיף 56(א) לחוק זכות יוצרים החדש משנת 2007

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מדיה פרסום בע"מ

- 1 טווח הפיצוי שבית המשפט רשאי לפסוק בגין הפרת זכות יוצרים זהה לטווח הפיצוי שהוא
2 רשאי לפסוק בגין הפרת זכות מוסרית.
3
- 4 65. לאור כל האמור לעיל, מצאתי לנכון לחייב את הנתבעת לשלם לתובע פיצוי סטטוטורי בסך של
5 2,500 ₪ בגין כל אחד מ-31 המקרים שבהם פורסמה תמונה שצילם התובע ללא מתן קרדיט או
6 תוך מתן קרדיט שגוי, כך שבסך הכול על הנתבעת לשלם לתובע סך של 77,500 ₪.
7
- 8 התביעה לפיצוי נוסף בגין פגיעה במוניטין ועוגמת נפש
9
- 10 66. כמפורט לעיל, בכתב התביעה נתבע בנוסף לפיצוי סטטוטורי בסך של 320,000 ₪, פיצוי "בגין
11 פגיעה במוניטין של התובע כצלם עיתונות מוערך" בסך של 200,000 ₪ וכן פיצוי בגין עוגמת
12 הנפש שנגרמה לתובע בסך של 150,000 ₪. יחד עם זאת, סכום התביעה הועמד "לצרכי אגרה"
13 על סך של 420,000 ₪ בלבד.
14
- 15 67. אשר לפיצוי בגין הפגיעה במוניטין, התובע לא טרח לפרט ולהדגים בכתב התביעה ובתצהיר
16 עדותו הראשית כיצד באה לידי ביטוי הפגיעה הנטענת במוניטין שלו ולא הציג חוות דעת מומחה
17 או ראיות אחרות כלשהן המבססות ולו לכאורה את טענתו בדבר פגיעה במוניטין. התובע היה
18 יכול לבקש להזמין לעדות בעניין זה בין היתר צלמי עיתונות אחרים, עורכי עיתונים או בעלים
19 של עיתונים נוספים, אך הוא בחר שלא לעשות זאת. לפיכך, ובנסיבות העניין, אין מקום לקבל
20 את התביעה לפיצוי נוסף בגין פגיעה במוניטין.
21
- 22 68. לגבי הפיצוי בגין עוגמת נפש, התובע תיאר בתצהירו "בקצרה ובלשון חופשית את העלבון
23 והתחושות הקשות" שגרמה לו הנתבעת והצהיר בין היתר כי הידיעה שגורמים אחרים קיבלו
24 קרדיט על תמונות שהוא צילם הסבה לו "צער, השפלה וצער רב". גם בעניין זה לא הוזמנו עדים
25 שהיו יכולים להעיד לגבי תגובתו של התובע בעת שנודע לו על הפרסומים. התובע הפנה לפסיקה
26 שלפיה במקרים של הפרת זכות יוצרים, בית המשפט רשאי לפסוק פיצוי בגין עוגמת נפש בנוסף
27 לפיצוי הסטטוטורי, ומנגד, ב"כ הנתבעת הפנה לפסיקה שלפיה לא כל עוגמת נפש באשר היא
28 תזכה את התובע בפיצוי. לפיכך, ובנסיבות העניין המתוארות בהרחבה בפסק דין זה לעיל,
29 מצאתי לנכון לחייב את הנתבעת לשלם לתובע סך נוסף של 10,000 ₪ בגין עוגמת נפש.
30
- 31 69. לאור כל האמור לעיל, התביעה מתקבלת בחלקה כך שהנתבעת תשלם לתובע סך של 77,500 ₪
32 בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל, וסך נוסף של
33 10,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד למועד התשלום בפועל.
34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 11-03-19977 התובע נ' ישראל פוסט - מזיה פרסום בע"מ

1 70. בנסיבות העניין, ולאחר בחינת טענותיהם של שני הצדדים בסיכומיהם בעניין ההוצאות ושכר
2 הטרחה, מצאתי לנכון לחייב את הנתבעת לשלם לתובע סך של 3,000 ₪ בגין הוצאות משפט וסך
3 של 12,500 ₪ בגין שכר טרחת עו"ד. סכומים אלה ישולמו בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום
4 ועד למועד התשלום בפועל.

5

6 המזכירות מתבקשת להעביר העתק של פסק הדין לצדדים.

7

8 ניתן היום, י"ח שבט תשע"ד י"ח שבט תשע"ד 19 ינואר 2014 בהעדר הצדדים.

9

מיכאל תמיר, שופט

10

11

12

13

14

15

16